

Effekter af coronavirus

Coronakrisen vil koste tusindvis af arbejdspladser

Danmark er lige som resten af verden hårdt ramt af udbruddet af coronavirus. Det er svært at skønne over størrelsen på de negative konsekvenser, virusudbruddet har for dansk økonomi, men det er muligt at lave nogle illustrative regneeksempler, som kan give et indtryk af, hvor meget vækst og beskæftigelse der kan gå tabt, som følge af coronakrisen. ADAM-gruppen i Danmarks Statistik har udarbejdet forskellige scenarier, som man kan læse om i denne analyse, og som kan give en idé om, hvor slemme effekterne bliver.

af Cheføkonom **Erik Bjørsted**

28. marts 2020

Analysens hovedkonklusioner

- Udsigterne for den globale økonomi er efter udbredelsen af COVID-19 blevet meget dystre, og dansk økonomi kigger ind i et år med faldende beskæftigelse.
- ADAM-gruppen i Danmarks Statistik har udarbejdet forskellige risikoscenarier. Vurderet ud fra disse, virker det ikke urealistisk, at arbejdsløsheden når et niveau på 150.000-160.000 arbejdsløse, når den topper.
- Krisen kan dog blive mere langvarig på eksportmarkedet, ligesom en langstrakt krise kan sænke forbrugs- og investeringslysten. I så fald vil arbejdsløsheden komme op over de niveauer, vi så under finanskrisen.

Kontakt

Cheføkonom

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 12

Mobil 27 68 79 50

eb@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

Tlf. 33 55 77 23

Mobil 50 73 71 33

jk@ae.dk

Udbruddet af coronavirus koster vækst og beskæftigelse

Udbruddet af coronavirus kommer til at få alvorlige konsekvenser for dansk økonomi den kommende tid. Det er ikke længere kun et spørgsmål om, hvordan verdensøkonomien bliver påvirket af udbruddet, og hvor meget den globale vækst tager skade. De tiltag man herhjemme har gjort for at mindske spredningen af virusudbruddet vil også sænke den indenlandske aktivitet, herunder det private forbrug, som er en vigtig vækstmotor for dansk økonomi. Dertil kommer, at mange mennesker ikke kan komme på arbejde, og produktionen af varer og tjenester ikke kan opretholdes på samme niveau som hidtil.

Den lavere aktivitet bremser beskæftigelsen, og virksomhederne tyr til fyringer - specielt hvis de vurderer, at virusudbruddet trækker ud.

Dansk økonomi er umiddelbart godt rustet til en krise og kan klare nogle ret store negative stød. Husholdningerne har været forsigtige med at bruge penge under opsvinget, og virksomhederne er også bedre polstret end op til finanskrisen. Det samme gælder den finansielle sektor, og umiddelbart er der heller ingen boble på boligmarkedet. Derfor står vi bedre rustet end vi gjorde op til finanskrisen, og derfor er der også gode chancer for, at økonomien kan rette sig hurtigere end efter finanskrisen, når udbruddet er overstået.

Ikke desto mindre vil man kunne se nogle tydelige effekter i de makroøkonomiske nøgletal i 2020, og nedturen kan også sætte spor i 2021.

Til at belyse de negative konsekvenser af coronakrisen, har ADAM-gruppen i Danmarks Statistik udarbejdet et modul til brugerne af ADAM-modellen over konsekvenserne af coronakrisen. I dette papir gives effekterne på BNP, beskæftigelse og arbejdsløshed i de fire forskellige scenarier, som ADAM-gruppen har udarbejdet.

I alle fire scenarier er der lagt de samme forudsætninger ind for effekterne af lavere renter, lavere oliepris, faldende aktiekurser, hjemsendte medarbejdere og sygefravær.

Der er også lagt de samme specifikke forudsætninger ind for faldet i turisme og forbruget af øvrige tjenester i de fire scenarier, som er særligt påvirket under coronakrisen.

Endelig er hjælpepakkerne også forsøgt indarbejdet i de fire scenarier.

Den afgørende forskel mellem scenarierne er, hvor hårdt og hvor længe eksportmarkedet er ramt af coronakrisen, samt i hvor høj grad nedturen påvirker forbrugs- og investeringslysten.

Usikkerhederne i beregningerne er store, og de forudsætninger man lægger ind i beregningerne, ændrer sig meget hurtigt i disse dage. Beregningerne er ikke en egentlig prognose, men eksempler på forskellige scenarier, som kan udspille sig.

ADAM-modellen kører på årsdata. Dvs. de effekter der er angivet for eksempelvis beskæftigelse og ledighed er effekten på årsgennemsnittet. Det betyder, at hvis f.eks. ledigheden vokser med 25.000 personer, vil der være en periode i løbet af året, hvor ledigheden er vokset med mere end 25.000 personer. Mere om det senere i analysen.

Scenarie 1: 27.000 færre beskæftigede i 2020

I første scenarie er det antaget, at eksportmarkedsvæksten sænkes med 2½ procent i forhold til referenceforløbet i 2020. I de efterfølgende år er der ikke antaget negative effekter på eksportmarkedsvæksten.

Tabel 1 viser konsekvenserne på BNP, beskæftigelse og bruttoledigheden.

Som det fremgår, bliver BNP-niveauet sænket med 3,2 procent i 2020. Herefter retter økonomien sig, men BNP ligger stadigvæk næsten 1 procent under referenceforløbet i 2021.

Beskæftigelsen bliver godt 27.000 personer lavere i 2020, og selvom der sker en genopretning i 2021, er beskæftigelsen fortsat 15.000 personer lavere end det oprindeligt skønnede niveau i referenceforløbet.

Arbejdsløsheden vokser med godt 14.000 personer i forhold til referenceforløbet i 2020. Grunden til at arbejdsløsheden stiger mindre end beskæftigelsen falder skyldes, at nedturen medfører et fald i arbejdsstyrken. Den effekt går igen i alle scenarierne.

Tabel 1. Scenarie 1		
	2020	2021
BNP-niveau (procent)	-3,2	-0,9
Beskæftigelse (1.000 personer)	-27,3	-15,3
Arbejdsløshed (1.000 personer)	14,4	15,8

Kilde: AE på baggrund af ADAM-gruppen, Danmarks Statistik.

Dette scenarie, som er det mildeste, vil betyde, at Danmark ender med en tilbagegang i BNP og beskæftigelsen i 2020.

I AE's prognose fra august inden coronakrisen forventede vi en vækst på 1,4 procent og en jobfremgang på 18.000 personer i 2020. Hvis den forventning lægges til grund, vil dette scenarie altså betyde, at BNP i 2020 falder med 1,8 procent og beskæftigelsen vil falde med ca. 9.000 personer i 2020.

Og i stedet for uændret ledighed i 2020, som AE forventede i sin prognose fra august 2019, vil arbejdsløsheden vokse med 14.000 personer, så arbejdsløsheden lander på 118.000 målt som årsgennemsnit.

Scenarie 2: 54.000 færre beskæftigede i 2020

I det andet scenarie er det antaget, at eksportmarkedsvæksten sænkes med 5 procent i forhold til referenceforløbet i 2020. I de efterfølgende år er der ikke antaget negative effekter på eksportmarkedsvæksten.

Tabel 2 viser konsekvenserne på BNP, beskæftigelse og bruttoledigheden.

I dette scenarie bliver BNP-niveauet sænket med 4,6 procent. Herefter kommer der en vis genopretning i økonomien, men BNP ligger i 2021 stadigvæk 1,4 procent under niveauet i referenceforløbet.

Som konsekvens bliver beskæftigelsen i 2020 ca. 54.000 personer lavere end antaget i referenceforløbet og er i 2021 fortsat 29.000 personer under det oprindeligt skønnede referenceforløb.

Arbejdsløsheden bliver knap 42.000 personer højere end ellers i 2020.

Tabel 2. Scenarie 2

	2020	2021
BNP-niveau (procent)	-4,6	-1,4
Beskæftigelse (1.000 personer)	-53,8	-29,2
Arbejdsløshed (1.000 personer)	41,7	29,6

Kilde: AE på baggrund af ADAM-gruppen, Danmarks Statistik.

I forhold til AE's prognose fra august 2019 betyder det, at væksten i 2020 ender på -3,2 procent og beskæftigelsen falder med 36.000 personer. Samtidig vil ledigheden vokse med næsten 42.000 personer, så arbejdsløsheden bliver på 146.000 målt som årgennemsnit.

Scenarie 3: 60.000 færre beskæftigede i 2020

I det tredje scenarie er det antaget, at eksportmarkedsvæksten sænkes med 5 procent i forhold til referenceforløbet i 2020. I modsætning til de to foregående scenarier antages det, at nedturen også sænker eksportmarkedsvæksten i 2021 med 1 procent i forhold til referenceforløbet.

Der er altså tale om en nedtur på eksportmarkedet, som strækker sig over længere tid end i det foregående scenarie. Samtidig er forbrugerne i dette scenarie mere afventede end i foregående scenarier pga. de forværrede udsigter.

Tabel 3 viser konsekvenserne på BNP, beskæftigelse og bruttoledigheden.

I dette scenarie bliver BNP-niveauet sænket med 4,9 procent i 2020. Som konsekvens bliver beskæftigelsen næsten 60.000 personer lavere end antaget i referenceforløbet. Arbejdsløsheden bliver knap 47.000 personer højere end ellers.

Nedturen varer længere i dette scenarie, og derfor vil både BNP og beskæftigelse i 2021 fortsat ligge relativt langt fra niveauerne i referenceforløbet. Beskæftigelsen i 2021 være godt 40.000 personer lavere end i referenceforløbet.

Tabel 3. Scenarie 3

	2020	2021
BNP-niveau (procent)	-4,9	-2,0
Beskæftigelse (1.000 personer)	-58,5	-43,2
Arbejdsløshed (1.000 personer)	46,9	44,5

Kilde: AE på baggrund af ADAM-gruppen, Danmarks Statistik.

Scenarie 4: 63.500 færre beskæftigede i 2020

I det fjerde og sidste scenarie er det antaget, at eksportmarkedsvæksten sænkes med 5 procent i forhold til referenceforløbet i 2020. Ligesom i det tredje scenarie er eksportmarkedsvæksten i 2021 også sænket med 1 procent. Udover afventende forbrugere er investeringslysten som følge af den længere nedtur også blevet sænket i dette scenarie.

Tabel 4 viser konsekvenserne på BNP, beskæftigelse og bruttoledigheden.

I dette scenarie bliver BNP-niveauet i 2020 sænket med 5,2 procent.

Som konsekvens bliver beskæftigelsen i 2020 næsten 63.500 personer lavere end antaget i referenceforløbet og arbejdsløsheden bliver godt 52.000 personer højere end ellers.

Pga. den længere nedtur og den lavere forbrugs- og investeringslyst forbliver BNP og beskæftigelse markant lavere end i referenceforløbet i 2021.

Beskæftigelsen er i 2021 således fortsat næsten 45.000 personer under det oprindeligt skønnede niveau i referenceforløbet.

Tabel 4. Scenarie 4		
	2020	2021
BNP-niveau (procent)	-5,2	-2,0
Beskæftigelse (1.000 personer)	-63,5	-44,7
Arbejdsløshed (1.000 personer)	52,2	46,0

Kilde: AE på baggrund af ADAM-gruppen, Danmarks Statistik.

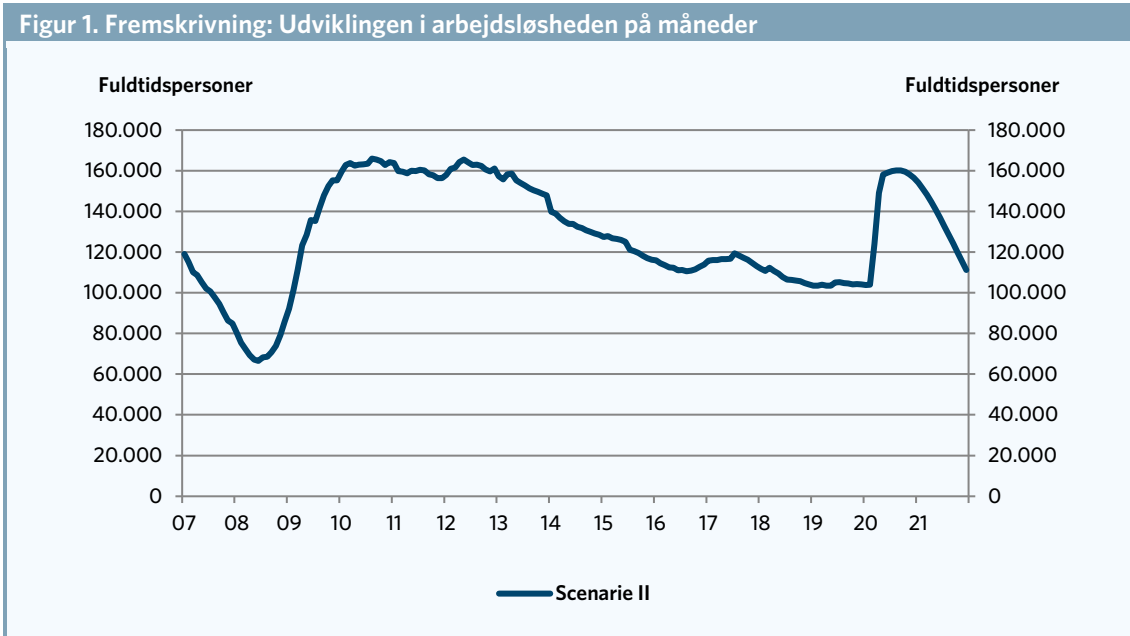
Arbejdsløsheden kan komme over niveauet under finanskrisen

Som nævnt er de effekter, der er angivet på arbejdsløsheden effekten på årsgennemsnittet. Det betyder, at når arbejdsløsheden i f.eks. scenarie 2, stiger med 42.000 personer og dermed lander på 146.000 personer målt som årsgennemsnit i 2020, har arbejdsløsheden på et tidspunkt i løbet af 2020 været et stykke over 146.000 personer.

I Figur 1 har vi taget de månedlige arbejdsløshedstal og fremskrevet dem, så årsgennemsnittet i arbejdsløsheden rammer 146.000 i 2020 og 134.000 personer i 2021 - ligesom i scenarie 2. Som det fremgår, kommer arbejdsløsheden i scenarie 2 helt op på 160.000 personer - altså op på samme niveau, som man så under finanskrisen. Herefter falder arbejdsløsheden relativt hurtigt igen.

Indtil videre har næsten 33.000 flere stillet sig op i arbejdsløhedskøen fra og med 9. marts og frem til i dag i slutningen af marts 2020. Det virker ikke urealistisk, at der kommer flere til den kommende tid. Nettotilgangen af arbejdsløse er aftaget lidt, men der er fortsat omkring dobbelt så mange nyledige som normalt, ligesom afgang fra ledighedskøen sandsynligvis er lavere end normalt.

At arbejdsløsheden, når den topper, kan nå 150.000-160.000 fuldtidspersoner, virker ikke urealistisk givet det mønster vi i øjeblikket ser i de daglige ledighedstal fra Beskæftigelsesministeriet. I scenarie 3 og 4, vil arbejdsløsheden i sagens natur komme endnu højere op.

Kilde: AE på baggrund af egne beregninger.